

1) верховенство права, підзвітність, законність, прозорість та дотримання засад демократичного цивільного контролю за функціонуванням сектору безпеки і оборони та застосуванням сили;

2) дотримання норм міжнародного права, участь в інтересах України у міжнародних зусиллях з підтримання миру і безпеки, міждержавних системах та механізмах міжнародної колективної безпеки;

3) розвиток сектору безпеки і оборони як основного інструменту реалізації державної політики у сферах національної безпеки і оборони.

Фундаментальними національними інтересами України є: державний суверенітет і територіальна цілісність, демократичний конституційний лад, недопущення втручання у внутрішні справи України; сталий розвиток національної економіки, громадянського суспільства і держави для забезпечення зростання рівня та якості життя населення; інтеграція України в європейський простір, набуття членства в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору.

Загрози національній безпеці України та відповідні пріоритети державної політики у сферах національної безпеки і оборони визначаються у Стратегії національної безпеки України, Стратегії воєнної безпеки України, Стратегії кібербезпеки України, інших документах з питань національної безпеки і оборони, які схвалюються Радою національної безпеки і оборони України і затверджуються указами Президента України [5].

Список використаних джерел

1. Williams, Paul D. ed. (2008) *Security Studies: An Introduction*, Routledge, UK
2. Makinda, Samuel M. (1998) *Sovereignty and Global Security*, *Security Dialogue*, Sage Publications, Vol. 29(3) 29: 281-292.
3. Osisanya S. (2013) National Security versus Global Security: Cooperation, Collaboration and no Controversy, UN Chronicle, <https://www.un.org/en/chronicle/article/national-security-versus-global-security>.
4. Ellehuus, R & Morcos, P. (2021) Lifting Up Our Values at Home': How to Revitalize NATO's Political Cohesion, Center for strategic and international studies, <https://www.csis.org/analysis/lifting-our-values-home-how-revitalize-natos-political-cohesion>.
5. Закон України "Про національну безпеку України", Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241.

Нетребко А. С., здобувачка вищої освіти 4 курсу, група Мен-171

Науковий керівник – **Повна С. В.**, к.е.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ТОРГІВЛІ ОГОРОДНІМ ІНВЕНТАРЕМ

Торгівлю можна назвати одним з найдавнішим та найефективнішим видом підприємницької діяльності. Оптова торгівля є посередником між виробниками та роздрібною торгівлею, тобто вона створює такі умови, щоб суб'єктам товарного ринку можна було зручно та раціонально задовольнити попит споживачів. Оптова торгівля є сферою, яка започатковує товарний обіг, а роздрібна, навпаки, є завершальним етапом, коли товар продається кінцевому споживачу, для задоволення його потреб.

Статистика України надає відомості щодо динаміки рентабельності діяльності підприємств оптової та роздрібною торгівлі, разом з ремонтом транспортних засобів (табл. 1).

Таблиця 1 - Рентабельність операційної та всієї діяльності великих та середніх підприємств за видом економічної діяльності «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів»

<i>Рівень рентабельності</i>	<i>січень-вересень 2019го року</i>	<i>січень-вересень 2020го року</i>
Операційної діяльності підприємств	28,4	16,2
Всієї діяльності підприємств	20,4	1,2

Джерело: [1]

Отже, як видно з табл.1, показники рентабельності підприємств оптової та роздрібною торгівлі за січень-вересень 2019 р. склали близько 20-30 %, а в 2020 р. суттєво знизились, ми вважаємо, що така динаміка відображає вплив пандемії covid-19.

Огородній інвентар є невід'ємною частиною домашніх інструментів у кожному господарстві, що має відношення до обробки землі. Існує безліч приладів, які полегшують роботу на садово-городніх ділянках, та приносять більше задоволення, ніж втоми.

Огородній інвентар можна назвати сезонним товаром, адже наш клімат вказує на те, що взимку огородніх робіт немає, тому сезон купівлі-продажу припадає в основному на березень-листопад.

В табл. 2 ми проаналізували динаміку індексів фізичного обсягу роздрібною товарообороту в Україні.

Таблиця 2 - Індеси фізичного обсягу товарної структури роздрібною товарообороту підприємств роздрібною торгівлі (у відсотках до попереднього року; у порівнянних цінах)

Найменування товарної групи	2017	2018	2019	За 9 місяців 2020-го
Усього	106,0	105,8	111,4	106,1
Садово-городнє устаткування та інвентар, ручний інструмент	116,5	118,0	114,0	123,5

Джерело: [1]

Отже, за табл. 2 можна зробити висновок, що роздрібний продаж садово-городнього інвентарю зростає набагато більш високими темпами, ніж роздрібна торгівля в цілому, і навіть у 2020 р. темпи зростання роздрібною продажу інвентарю не впали, а навпаки, зросли.

В табл. 3 нами проаналізована динаміка питомої ваги садово-городнього інвентарю у загальній товарній структурі роздрібною товарообороту.

Таблиця 3 – Товарна структура роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі

	2017		2018		2019	
	млн.грн	у відсотках до підсумку	млн.грн	у відсотках до підсумку	млн.грн	у відсотках до підсумку
Усі товари	586330,1	100	668369,6	100	793479,2	100
Садово-городнє устаткування та інвентар, ручний інструмент	3356,3	0,6	4113,3	0,6	4738,8	0,6

Джерело: [1]

Отже за даними табл.3 бачимо, що прослідковується певна стабільність у відсотках. Вартісні показники продажів підвищуються, це може свідчити як про підвищення цін, так і про зростання фізичних обсягів продажу, що було досліджено у табл. 2.

Висновки. Отже, можна констатувати, що пандемія covid-19 суттєво вплинула на розвиток торгівлі, скоротивши рентабельність діяльності оптових та роздрібних підприємств майже до 1%. Але пандемія не уповільнила динаміку роздрібних продажів садово-городнього устаткування. Даний сектор торгівлі зростає як у фізичному обсязі, так і у вартісному.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://ukrstat.gov.ua/>

Нодія Є. Р., здобувач вищої освіти 4 курсу, група Мен-171

Науковий керівник **Шабардіна Ю. В.**, к.е.н., доцент

Навчальний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ГОТЕЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В УКРАЇНІ

В наш час індустрія туризму є однією з найпривабливіших форм міжнародної торгівлі, що розвиваються досить швидко.

Зараз у країнах з розвинутою ринковою економікою найбільш поширюється розуміння змісту й складових категорій якості, що встановлена в 33 спеціальному термінологічному стандарті Міжнародної організації по стандартизації (ISO).

У сучасних умовах діяльності та розвитку ринкового господарства головним у забезпеченні високого іміджу та конкуренції вітчизняних підприємств є оптимальне співвідношення «ціна – якість» продуктів праці. При цьому вагоме значення надається покращанню якості продуктів праці національних підприємств відповідно до міжнародних вимог і стандартів.

Вступ України до ЄС підштовхує підприємства не тільки до покращення якості всього діапазону продукції та послуг, а й визнання здобутків зі сторони Європейського фонду управління якістю (ЄФУЯ).